

UDK 504.03(497.5)
504.056:354.4(497.5)

Stručni članak

Primljeno: 26. ožujka 1996.

Ratna zbivanja u Hrvatskoj i okolina*

Josip Čiček

»MAR–KO–ING«, Zagreb

Mladen Makoter

»MAR–KO–ING«, Zagreb

Ivan Cvitan

»MAR–KO–ING«, Zagreb

Sažetak

Daje se sistematizirani prikaz razvoja zaštite okoline u Republici Hrvatskoj i stanje neposredno prije domovinskog rata. Potom se daje raščlamba ugrožavanja i uništavanja okoline tijekom ratnih događanja i uvid u možebitne dimenzije šteta. Upozorava se na probleme nepostojanja kriterija i ekonomskih parametara za izražavanje stvarnih šteta učinjenih u okolini u Republici Hrvatskoj. Sve ovo uvelike se komplicira i činjenicama transformacije hrvatskog društva prema tržišnoj ekonomiji uz istodobno nedovoljno izgrađen sustav zaštite okoline. Upozorava se i na probleme privatizacije i zaštite okoline u nas kao i na ostale suvremene probleme s kojima se susreću zemlje s prijelaznim ekonomijama u ovoj problematici.

Daju se prijedlozi za unapređenje postojećeg stanja.

Ključne riječi: ratna događanja u Hrvatskoj i okolina, zaštita okoline u Hrvatskoj

UVOD

Organizirana zaštita okoline u Republici Hrvatskoj započinje 1972. godine (točnije u veljači 1972.), kada je i formalno osnovan Savjet za zaštitu i unapređenje okoline i prostorno uređenje. Svakako su tome pridonijeli prva knjiga o toj tematici na hrvatskom jeziku autora R. Supeka, *Ova jedina zemlja*, te aktivnost mladih Hrvatske. Već 3. lipnja 1972. godine Sabor Republike Hrvatske donosi Rezoluciju o zaštiti čovjekove okoline koja predstavlja temeljni dokument za sustavno djelovanje u zaštiti okoline u nas. Razumljivo je da je taj dokument odražavao i duh netom održane Svjetske konferencije o okolini, 5. lipnja 1972. godine, dan koji se od tada slavi u cijelom svijetu kao Svjetski dan zaštite okoline, a malo je poznato da je predstavnik Hrvatske, dr. Zvonko Petrinović, bio jedan od potpredsjednika poznate Stockholmske konferencije.

Koncept organizirane aktivnosti u zaštiti i unapređenju okoline te prostornom uređenju temeljio se na sljedećim premisama. Za uspješan sustav zaštite okoline nužni su:

– ostvarivanje, postizanje osobne i općedruštvene ekološke svijesti i savjesti, a na temelju kontinuiranog odgojno–obrazovnog sustavnog djelovanja;

* Članak se temelji na autorovu izlaganju na znanstveno–stručnom kolokviju *Hrvatsko društvo pred ekološkim izazovima*, Zagreb, 29. ožujka 1996.

